

עין משפט
נר מצוה

צד א מיי פֿיר מהל' אצות הל' ו טור ש"ע אה"ע ס' עו ספי ט:

צה ב ג מיי שס הל' ב טושי"ע שס ספי ה': **צו** ד מיי שס הלכה א טור ש"ע שס ספי ז:

הגהות מהר"ב רנשבורג
תוס' ד"ה מתשעה וכו' ולפי משנן ארבע סאין כסלע היו שלשה דינר י"ח קנין. דכיהם מנזלר ויתר כסוטה ד' כל ע"כ דכ"ה רואה וכו' והגאון מהר"ף לא יצייט כלן:

תוספות רי"ד
אכולהו והא ספנים ר' חרשים קנני אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו. פי' בלא נדר דעתיה עליוי ומצפה לו דחיי שמא יבא משאכ' במדיר: הגמלים א' וכו'. א"ל רבא בר ר"ח לאבבי חמר ונעשה גמל מאי א"ל רוצה אשה בקב ותיפלות לממדי חכמים אלא משום שהי' סבור שמתגאץ על עמי הארץ מפני תורתן והיו תלמידי חכמים שונאים אותם וגם משום שלא היו מניחין אותם ליגע בהם כדאמרין (תגינה דף יח:):
גדגי עם הארץ מדרס לפרושים אצל מכל מקום שומר מלות היה. רבינו תם: ^{אדעתא}

א) לפי הגי' בגמ' ז"ל חלם דעסה אחית דמעפא מעניה הוה יתיב כחיתולא וכו' ואולי דרבינו היו לו גי' אחרת וז"ע:

סב:

רוצה אשה בקב ותיפלות בו'. תימה דאמרין לעיל שאני התם דאית להו רווחא ושמא עבודת המלך איכא רווחא טפי:
מתשעה קבין ופרישות גרסי' דהמשרה אשמו ע"י שליש מנן (לקמן סד:):
דנותן לה שני קצין ואינו פורש מתשמיש והמורד

על אשתו מתשמיש מוסיפין על

כתובתה ג' דינר (לקמן סג.) ולפי משנן ד' סאין כסלע היו ג' דינר י"ח קצין) א] כן פי' בערוך פ':

החוטף המשולש לא במהרה ינתק. לפי ששלשתן ראו זה אלת זה

כדאמר' בעלמא (בב"ב נט.) שאמר ר' אשעיא דבר ואתו ושאלו לר' ניסא לכן קרי עלייהו החוטף המשולש לא במהרה ינתק כלומר לא ינתק מורעו לעולם כדאמר' בעלמא (ב"ב דף פה.) כיון שאדם נומד הוא וצנו וצן צנו מכאן ואילך תורה חוזרת על אכסניא שלה ודריש מואני זאת כרימי וגו':

[וע"ע תוספות ב"ב נט. ד"ה החוטן]:

דהוה צניע ומעל. והא דלומר אאלו עוברין (פסחים מט:)

אמר ר"ע כשהייתי עם הארץ הייתי אומר מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור משמע דלא הוה מעלי איכא למימר דהתם אלו משום שהיה שונא תלמידי חכמים אלא משום שהי' סבור שמתגאץ על עמי הארץ מפני תורתן והיו תלמידי חכמים שונאים אותם וגם משום שלא היו מניחין אותם ליגע בהם כדאמרין (תגינה דף יח:):
גדגי עם הארץ מדרס לפרושים אצל מכל מקום שומר מלות היה. רבינו תם: ^{אדעתא}

אף על פי פרק חמישי כתובות

אכולהו. נמי קאמר דע"י נדר יתר משבת אחת לא:
והא. כלל נדר ששה חדשים קאמר בספנים:
אינו דומה. לענין מענית מי שיש לו כו' אף כאן כלל נדר דעתה נוחה לבעלה שמא יבא בתוך הזמן אצל זו משהדירה הרי היא כמי שאינה מנפכה לבעל:
חמר ונעשה גמל מאי. נישאת לו כשהוא

חמר מהו ליעשות גמל שלא ברשות הרווחה עדיפא לה שיתעשר או עונה עדיפא לה:
צקז וסיפלוס. להיות בעלה עמה:
מעשרה קצין. להתעשר:
דברי ר"א. אמתני' קאי וסיפא דמתני' נקיט:
זו דברי ר"א. הנך עונות ויציאות שלא ברשות דמתני' דקמני התלמידים יולאים לת"ס שלא ברשות שלשים יום:
ממנו רבנן. תלמידים שצדורנו סומכים על דבריו ויוצאין שלא ברשות:
ועצדי עוצדא. כוותיה:
בנפשיהו. והוא צל להס ליתול מהם נפשות שנענשים ומתים:
מסביא. תרגום של מנפפה:
מע"ש כו'. שהוא ליל תענוג ושביטה והנחת הגוף:
כפו מעסו. כדת המתאכלים דחייצין ככפית המטה:
אייעסק לצריה. להשיא בתו של רבי חייא:
איכא פסולא. שלא היו מהוגנים לזוג אחד:
שפטין בן אביעל. בן דוד היה. אביעל שם אשת דוד. ור' חייא אחי משמעוי זהו הפסול שר' היה מבית דוד ולא היתה בת הבאה משמעוי הוגנת לצנו שלא היתה בת מלכים:
פסקו ליה מרסי סרי שנין. קודם שיכנסו:
אחלפוא קמיה. העצירו הנערה לפני החתן:
דעס קוין י' בן. שאמר להרחיק זמן חופמו ומוזר וקריכה מרוב חיבת כלתו:

מעיקרא כתיב כתיאמו וסעטעמו כהר נחלנח מכון לשכנך. שיצאו לארץ ואס"כ יצנו לו מקדש:
ולבסוף אמר ועשו לי מקדש. במדבר:
אייעקרא נעשית עקרה. כן דרך העומדות עשר שנים כלל בעלש:
כשיליה הלוליה דר' שמעון. סוף ימי חופמו:
אייעכז לי. המתן לי עד שיכלו ימי חופמתי ואלך עמך לצי רב:
אישטנו שצילי דמסא. שנצנו צעיר צנינים חדשים וגסתמו בה מצואות:
להסיא רביסא. נערה:
סוי לבס. ראה לבה. כלומר נדמה ללבה פתאום שזה בעלה:
לא איעביד דדענדז צר חינאי. שנכנס לצינו פתאום:
יסינ קמיה. ולא היה האז מכירו:
חויא. לצריה דמחדדן שמעתמיה:
אי הואי הכא. אילו הייתי כאן כשהנחמתי צני קטן והלכתי הייתי מלמדו תורה והיה חכם מה:
כלבא שצוע. שם א' מעשירי ירושלים ככל הנכנס לצינו רעז ככלז הי' יולא שצעס:

הנכנס צעיר צנינים חדשים וגסתמו

בה מצואות:
להסיא רביסא. נערה:
סוי לבס. ראה לבה. כלומר נדמה ללבה פתאום שזה בעלה:
לא איעביד דדענדז צר חינאי. שנכנס לצינו פתאום:
יסינ קמיה. ולא היה האז מכירו:
חויא. לצריה דמחדדן שמעתמיה:
אי הואי הכא. אילו הייתי כאן כשהנחמתי צני קטן והלכתי הייתי מלמדו תורה והיה חכם מה:
כלבא שצוע. שם א' מעשירי ירושלים ככל הנכנס לצינו רעז ככלז הי' יולא שצעס:

הנכנס צעיר צנינים חדשים וגסתמו בה מצואות:
להסיא רביסא. נערה:
סוי לבס. ראה לבה. כלומר נדמה ללבה פתאום שזה בעלה:
לא איעביד דדענדז צר חינאי. שנכנס לצינו פתאום:
יסינ קמיה. ולא היה האז מכירו:
חויא. לצריה דמחדדן שמעתמיה:
אי הואי הכא. אילו הייתי כאן כשהנחמתי צני קטן והלכתי הייתי מלמדו תורה והיה חכם מה:
כלבא שצוע. שם א' מעשירי ירושלים ככל הנכנס לצינו רעז ככלז הי' יולא שצעס:
קא

אי הואי הכא הוה לי זרע כי האי על לביתיה על בריה קם קמיה הוא סבר למשאליה שמעתתא קא בעי אמרה ליה דביתוהו מי איכא אבא דקאים מקמי ברא ^אקרי עליה רמי בר חמא ^אהחוטא המשולש לא במהרה ינתק זה ר' אושעיא בנו של רבי חמא בר ביסא ר"ע רעיא דבן כלבא שבוע הוה חזיתיה ברתיה דהוה צניע ומעלי אמרה ליה אי מקדשנא לך אולת לבי רב אמר לה אין איקדשא ליה בצניעה ושררתיה ^אשמע אבוא אפקה מביתיה אדרה הנאה מנכסיה אויל יתיב תרי שנין בבי רב כי אתא אייתי בהדיה תרי סרי אלפי תלמידי שמעיה לההוא סבא דקאמר לה עד כמה קא

זרע זרעך וגו' מדור שלשי ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה (רשב"ם ב"ב טו).

מסורת הש"ס

א) יומא יח: סו. עד: יבמות לו: (לקמן סג.) ב) (נדרא"ש א) חתא רבא, א) סוטה כ. כא: ד) ג"א מתשעה, א) גי' הרי"ף רב מתנא, א) גי' הלא"ש רבא, א) נטי' רש"י עירובין סו. ד"ה למחאה, ח) ב"ק סו. ע"ש, ט) נטי' רש"י לקמן קו. ד"ה בי שימשין, י) ב"ב נט., ס) מדרס ג. נע"ש כמה שניוס, ט) נשיא ד, ח) [מייק' טו.], ט) נשיצ ג, ס) כשי"א טקף: כדי שיחמוד ויפיה, ט) [כדאיתא יבמות לד:], פ) [גיטין טו.], ט) [כדמנן פ"ח מ"ו דשאה, ק) ערך קב.

תורה אור השלם

1. והקד' כפיץ שתול על פלגי מים אשר פרו יתן בעתו ועלדו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח:
תהלים א ג

2. יש קצה ראיתי תחת השמש כשגגה שצא מלפני השליט:

3. תבאמו ותשעמו בדרך נחלקך מכון לשבתך פלגתי יי מקדש ארצי בוננו ידך:
שמות טו יו

4. ויעשו לי מקדש ויבנותי בתוכם:

שמות כה ח

5. ואם יתקפו האחד השנים יעמדו נגדו ורחוץ המישלש לא במהרה ינתק:

קהלת ד יב

גליון הש"ס

גמ' רבי אחי משפטיה עיי כהנ"ג חז"מ סימן ג' בהגהותיו להב"י אות ו:

הגהות הב"ח

א) בג' ציר רב. ע' מ"ר סדר אחרי מות פי כא:

מוסף רש"י

שאין לו פת בסלו. אולי היס ודואל על תמר (ינאסא עד.) רוצה אשה בקב ותיפלות. תפילה ליוון כמוות מועטין וקאה סיפולת מלוי לה בתשמיש, מעשרה קבין ופרישות. לפרוש מן הטיפלות (סוטה כא:). במהרזא. אחריה דרנא (שדובין סו.). בי שמשי. לילי שנת קרי צי שמשי ככל דוכתא מפני שני השמשות שלו חלוק מכל ימים והולך להוכיחו בנמה מקומות (שבת יח:):
אז: ערב שבת. ומראה צעני לפי שנין השמשות שלו שגור צפי כל והכל מרדדים אליו לנמור מלכתן עד שלא תמקן, קרי ליה צי שמשי (לקמן קג.). לשוא שימרה. היתה ממנת ומנפה (יבמות לח:). לא במהרה ינתק. כדדרשין נמי (ב"ב פה). מפיו זרעך ומפיו

זרע זרעך וגו' מדור שלשי ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה (רשב"ם ב"ב טו).